

# СЕКЦІЯ 9. МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ

## СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ

**ЄСІНА О. Г.**

*старший викладач кафедри економічної кібернетики  
та інформаційних технологій*

*Одеський національний економічний університет  
м. Одеса, Україна*

---

Повсюдне використання інформаційних технологій в даний час стало реальністю і об'єктивною необхідністю для всіх сфер діяльності. На думку експертів, нові інформаційні технології найбільш активно впроваджують інвестиційні фірми, потім ідуть банки, а самими останніми їх приймають на озброєння страхові компанії [1].

Використання інформаційних технологій кардинально впливає і змінює бізнес-процеси в банках, виводячи їх на принципово інший рівень. Сучасні Інтернет-технології дозволили банкам істотно прискорити та спростити документообіг, знизити собівартість банківських операцій, зменшити обсяг паперової роботи.

За [2, с. 345] банківські інформаційні технології поділяють на: банківський документообіг (первинна обробка документів; автоматизований документообіг, банківські карти та платіжні системи; технології розсилки та ін.); стратегічне та оперативне управління банком (аналітичні системи; інформаційна безпека банку; управління ризиками; сховища даних; телекомунікації в банку та ін.); дистанційне банківське обслуговування.

У сучасних світових системах банківського обслуговування сьогодні клієнтам надаються наступні види дистанційних послуг [3, с. 47]: відеобанкінг; Інтернет-банкінг; РС-банкінг (система «Клиент-Банк»); мобільний банкінг; системи самообслуговування (банкомати АТМ-banking, термінали) та ін.

Інтернет-банкінг сьогодні дозволяє [4, с. 211]: проводити операції з будь-якого комп'ютера, що підключений до мережі Інтернет (в офісі, вдома або у відрядженні); оплатити послуги кабельного та супутникового телебачення, операторів мобільного зв'язку, IP-телефонії, Інтернет, on-line ігри; проводити комунальні платежі; отримувати витяги про рух коштів за картою або рахунком за останні кілька днів, календарний місяць, інший довільний період часу; відкривати депозит; погашати кредит; виконувати переказ коштів між власними рахунками, різні операції з кредитними картами; переглядати курси валют, оголошення банку; надавати заявки на купівлю/продаж/конвертацію валюти та ін. Опції банківських інформаційних систем, звичайно реалізуються за модульним принципом. У банківських системах застосовується міжмережевий обмін і віддалений доступ до ресурсів центрального офісу банку для виконання операцій «електронних платежів» [1].

Одним з базових елементів ІТ-рішень банку є автоматизована банківська система (АБС), вибір якої – найважливіший момент формування інформаційної системи банку. Сама АБС складається з ядра (центральна частина системи) і додаткових модулів, кількість яких залежить від потреб банку в автоматизації того чи іншого процесу. На вибір автоматизованої банківської системи впливають такі чинники: розміри та вид діяльності банку; кількість філій; можливості наявної комп'ютерної техніки та ін. Основні функції сучасних АБС: автоматизація внутрішньобанківських операцій; ведення бухгалтерії; організація взаємозв'язку з філіями та клієнтами; аналітичні системи; системи міжбанківських розрахунків та ін. Таким чином, АБС являє собою взаємозв'язаний набір засобів і методів роботи з інформацією з метою управління банком. Основними вимогами, що пред'являються до сучасної АБС, є: надійність ІС; оперативність; система захисту; можливість швидко приймати рішення на підставі інформації АБС; швидкість роботи; використання існуючих банківських ресурсів; можливість швидкої заміни технологій і масштабування; наявність засобів оперативного відновлення при збоях; можливість адаптації до змін фінансового законодавства або структури банку та іншим подіям; можливість роботи в режимі реального часу; наявність додаткових функціональних можливостей і т.п.

Найбільша частина українських банків (понад 60%) при вирішенні автоматизації віддають перевагу вітчизняним розробникам програмних продуктів. Найбільш відомими рішеннями, представленими на українському ринку банківських АСУ, є ProFIX/BANK (ТОВ «Компанія ПроФІКС»), «ІСАОД-БАНК» та «ІРБІС» (ТОВ «ІБІС»), RS-Bank (R-Style Ukraine), «БІС ГРАНТ» (СНПФ «АРГУС»), «Scrooge-III «i» Scrooge-II» («Lime Systems»), Б2 (CS Ltd.), SftBank (ТОВ СП «40.5 Plus»), «UniCorn» (ТОВ «Юнікорн») та ін. Вартість впровадження вітчизняних АБС залежить від величини банку, кількості користувачів, вимог до системи (впроваджувані модулі), рівня бажаної технічної підтримки і т.п. [5].

Таким чином, сучасні інформаційні системи і технології дозволяють: скоротити дистанцію між банком і клієнтом, забезпечити високу надійність і швидкість обслуговування; загострюють конкуренцію на ринку банківських послуг. Але, консолідація і укрупнення банків, розширення номенклатури банківських послуг і конкуренція в цілому, висувають нові вимоги до банків. Для того щоб сьогодні володіти конкурентоспроможними перевагами, банкам необхідно швидко реагувати на будь-які зміни ринку, що вимагає від них впровадження нових рішень в області банківських ІТ.

### **Література:**

1. Інформаційні технології в банківській системі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://it-tehnolog.com/informatsiyni-tehnologiyi/informatsiyni-tehnologiyi-v-bankivskiy-sistemi>
2. Приймак П.В. Розвиток інформаційних технологій у банківській системі України / П.В. Приймак // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22.12. – С. 342-348.
3. Єсіна, О.Г. Сучасний ринок дистанційних банківських послуг в Україні [Текст] / О.Г. Єсіна // Socio-economic aspects of development economics and management: collection of scientific articles. – 2015. – Vol. 2. – P. 46-49.
4. Єсіна О.Г. Інтернет-банкінг в Україні: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку / О.Г. Єсіна // Вісник соціально-економічних досліджень. – Одеса. – 2013. – № 48(1). – С. 209-213.

## **ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ В НАПРЯМІ ДОСЯГНЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ ЯКОСТІ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ**

**ПЕРМІНОВА С. О.**

*кандидат педагогічних наук,  
доцент кафедри менеджменту*

**САЛАБАЙ В. О.**

*студент факультету менеджменту та маркетингу*

*Національний технічний університет України*

*«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»*

*м. Київ, Україна*

---

Розбудова України на сучасному етапі розвитку суспільства, особливо в умовах економічної, політичної та воєнної нестабільності, має потребу у використанні оптимальних і найбільш дієвих форм державного управління, які б задовольняли потреби інтенсивного розвитку суспільства щодо якісного надання адміністративних і соціальних послуг, економії матеріальних і часових ресурсів, а також зменшення корупції в органах влади. Виходячи з цього, особливої актуальності набуває формування національної моделі державного управління, яка заснована на використанні сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, і яка дозволяє підвищити ефективність і прозорість влади та встановити суспільний контроль над нею.

Найбільш дієвим інструментом організації державної влади в провідних країнах світу є електронний уряд, який за допомогою систем локальних інформаційних мереж забезпечує функціонування органів влади в режимі реального часу та робить максимально простим і доступним спілкування з ними громадян, юридичних осіб, неурядових організацій [1].

Модель електронного уряду реалізується на кількох рівнях [2]:

1. «Уряд – громадянам» – система G2C (Government 2 Citizens, організація зворотного зв'язку з громадянами), яка дозволяє заощаджувати значні ресурси на адміністрування типових процедур та час і кошти громадян.

2. «Уряд – службовцям» – система G2E (government to employees) автоматизації процесів співпраці уряду з чиновниками, службовцями, консультантами на місцях.

3. «Уряд – бізнесу» – система G2B (Government 2 Business, відносини державних органів і бізнесу) автоматизації податкових виплат, проведення електронних тендерів на постачання продукції тощо.

4. «Уряд – уряду» – (Government 2 Government, автоматизація відносин і документообігу між відомствами). G2G – це частина об'єднаної інформаційної системи, що забезпечує керування роботою державного апарату, координацію